

## Täysistunto

Tiistai 26.6.2018 klo 13.59—17.57

### 14. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lainajyvästöistä ja siemenrahastoista annetun lain kumoamisesta

Hallituksen esitys HE 75/2018 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 10/2018 vp

*Toinen käsittely*

**Toinen varapuhemies Tuula Haatainen:** Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 14. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

*Keskustelu*

17.49 **Eerikki Viljanen kesk:** Arvoisa puhemies! Lainajyvästö- ja siemenrahastojärjestelmä on maassamme peräisin Ruotsin vallan ajalta. Kun isonvihan jälkeen tarvittiin toimenpiteitä viljelyksen elvyttämiseksi ja samalla myös varustautumiseksi mahdollisten kato vuosien varalta, sopivaksi keinoksi katsottiin makasiinien perustaminen, joista katojen sattua lainattaisiin viljaa siemeneksi ja syötäväksi. Toimintaa on säädelty asetuksilla vuosina 1810, 1857 ja 1864, ja laki on vuodelta 1934. Lainajyvästö- ja siemenrahastolain mukaan lainajyvästön tarkoituksena on hankkia, säilyttää ja velaksi antaa siemen- tai syömäviljaa tai molempia. Siemenrahaston tarkoituksena on puolestaan antaa etupäässä katon aiheuttaman pulan vallitessa rahavaroja velaksi siemenviljan hankintaa varten.

1800-luvulla ei tainnut olla olemassa termiä huoltovarmuus. Lainajyvästön käytön tilanteessa taidettiin suoraan puhua hengissä selviämisestä. Muun muassa säävaihteluiden aiheuttama riski oli tuolloin viljelijöille ja koko yhteiskunnalle huomattavasti nykyistä suurempi.

Arvoisa puhemies! Aika on ajanut lainajyvästöjen ohitse mutta ei niiden tehtävän ohitse. Meillä on edelleen velvollisuus huolehtia ruuantuotannon edellytyksistä, Suomen huoltovarmuudesta ja siitä, että ruoka riittää kaikille. Mutta sen turvaamisen keinot ovat muuttuneet niin paljon, että viimeisistäkin lainajyvästöistä voidaan nyt luopua. Mutta haluan edelleen korostaa, että huoltovarmuudesta ja sen turvaamisesta ei edelleenkään voida tinkiä.

17.51 **Sari Essayah kd:** Arvoisa rouva puhemies! Tässä hyvin näkee, että lainsäädäntö on tosiaanakin aika vanhaa perua, kun täällä puhutaan kunnista ja manttaalikunnista. Aivan niin kuin edellisissä puheenvuoroissa todettiin, on todellakin totta, että tämä lainsäädäntö ei enää toimi kyseisen lain mukaisten tarkoitusten ylläpitämiseksi, ja siinä mielessä, niin kuin johdannossa hyvin todetaan, tämä on tarpeetonta säätelyä, jonka poistaminen on varmaankin aivan aiheellista. Mutta se ei poista sitä tosiasiaa, minkä tuossa edustaja Viljanen

## **Pöytäkirjan asiakohta PTK 74/2018 vp**

totesi, että huoltovarmuus on tänäkin päivänä ihan tärkeimpiä asioita kansakunnan turvallisuuden kannalta. Siinä mielessä on tärkeää, että täällä salissa pohdimme, millä tavalla suomalaisen maatalouden edellytyksiä pystymme parantamaan ja tässä nykyisessä yhteisessä EU:n maatalouspolitiikassa sitä puolustamaan, että edelleenkin meillä voidaan ruokaa tuottaa eri puolilla Eurooppaa, ja myöskin pitämään huolta siitä, että maataloustuottaja saa oikeudenmukaisen osansa ruokaketjussa. Eliikkä siinä mielessä voisi sanoa, että tänä päivänä tämäntyyppisen lainsäädännön on ikään kuin korvannut monipuolinen ja eri lainsäädännön kautta tuotava tuki maataloustuottajille ja koko ruokaketjulle, jotta me pystymme varmistamaan, että suomalaisten huoltovarmuus säilyy myöskin elintarviketuotannon osalta.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 75/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.